

Lars Holden, Norsk Regnesentral

Det etableres nå et landsdekkende historisk befolkningsregister for tidsrommet fra 1800 til i dag med avdøde personer på nettstedet histreg.no. Alle interesserte kan være med å bygge det.

Innledning

Historisk befolkningsregister bygger på alle de transkriberte kildene i Digitalarkivet der de viktigste kildene er folketellinger og kirkebøker. Vi knytter sammen informasjon om samme person og personer i nær familie slik at vi skal kunne følge befolkningen i en periode på over 200 år eller i 6-7 generasjoner. Der kildene i Digitalarkivet gir grunnlag for å lengre tilbake, bruker vi denne muligheten. Det er en dugnad hvor bidragsytere kan lenke sammen informasjon om avdøde personer og koble sammen familiemedlemmer. Vi ønsker å rekruttere kvalifiserte bidragsytere til dugnaden. Interesserte bes sende epost til histreg@nr.no. For å kunne bidra til det åpne registret kreves det registrering og alle endringer blir markert med tidspunkt og hvilken bidragsyter som utførte endringen.

Motivasjonen og finansieringen av histreg er forskning innen historie, samfunnsfag og medisin. Vi regner med at det vil være stor interesse for registeret innen lokalhistorie og genealogi og andre institusjoner som museer vil ha nytte av registeret. Nettstedet utvikles av Norsk Regnesentral mens Arkivverket står for driften på lik linje med driften av Digitalarkivet. Teknisk er histreg laget mest mulig likt Digitalarkivet for å lette vedlikeholdet.

Personsider

Registeret sammenstiller en personside for hver person. Figur 1 viser personsiden til Christian Michelsen i histreg med en oversikt over kildeforekomstene om ham og hans nærmeste familie som er tilgjengelig i Digitalarkivet. Alle visninger i Digitalarkivet der kildeforekomsten er lenket til andre kildeforekomster i histreg, har en lenke til personsiden i histreg. Se etter HBR symbolet i øvre høyre hjørne.

Personsiden gir en oversikt med lenker til personsiden for foreldre, søsken, partner og barn. Familieforhold kan imidlertid være kompliserte. På personsiden til en person skiller vi mellom f.eks. far og stefar. Men vi skiller ikke mellom søsken og for eksempel halvsøsken og adoptivsøsken eller mellom barn og stebarn. For å være sikker på personrelasjonen til foreldre må man derfor gå inn på personsiden til personen.

Alle kilder gjengis kildetro og kan ikke endres av bidragsytere. Mange opplever at navn er skrevet feil i kildene og da er personsiden en mulighet til å gi det navnet man mener er riktig. Alle bidragsytere kan endre opplysningene lagt inn av andre, f.eks. splitte opp lenker eller endre måten et navn skrives på i overskriften på personsiden. Det kan gi konflikter som må avgjøres administrativt av histreg. Vi tror ikke det vil være vanlig fordi de fleste lenker og koblinger kan dokumenteres. Det er også mulig å bruke merknadsfeltet til å begrunne lenker og koblinger og åpne for alternative løsninger. Her er det også mulig å skrive en kort biografi

om familiemedlemmer som kan bevares for ettertiden. Lengre biografier kan skrives i Lokalhistoriewiki. Det er mulig å markere at lenker er usikre. I august 2018 er det over 70 personer som manuelt lenker og kobler og betydelig aktivitet hver dag.

Christian Michelsen

Mann
Født: 15.03.1857, Bergen
Død: 29.06.1925, Bergen

[Gå til søket](#)

Foreldre og søsken

Far: Jacob Andreas Michelsen , 1821 - 1902
Mor: Caroline Michelsen f Kjørschou , 1827 -
Barn: Johan Collett Michelsen , 1862 -
Barn: Magdalena Marie Michelsen , 1865 -

Partner og barn

Partner: Johanne Benedikte Boalth Wallendahl , 1861 -
Barn: Einar Michelsen , 1882 -
Barn: Benny Wallendahl , 1887 -

NR	Dato	Kilde	PFID	Rolle	Navn	Fødselsdato	Fødested	Bosted	Fam. St.	Sivst	Yrke	Far/brudgom	Mor/brud	Partner	Barn/andre	Kandidat
1	31.12.1865	FOLK, Bergen, 1865-1865	pF01038249015898		Peder Christian Michelsen	1857	Bergen	Bergen: 14-29	søn	ug						
2	31.12.1875	FOLK, Bergen, 1875-1875	pF01052295014657		Christian Michelsen	1857	Bergen	Bergen: 14-29	Søn	ug	Student					
3	04.11.1881	MINI, Bergen, 1867-1882	pv00000001121068	brudgom	Peter Christian Hørleb K Michelsen	15.03.1857					Uk overrettsagfører			Johanne Benedikte Boalth Wallendahl		
4	31.12.1885	FOLK, Bergen, 1885-1885	pF01053295001211		Christian Michelsen	1857	Bergen	Bergen: Allegade 59			Overrettsagfører					
5	22.06.1887	MINI, Bergen, 1885-1900	pd00000007656353	far	Peder Christian Hørleb K Michelsen	1857					Overrettsagfører			Johanne Benedikte Boalth Wallendahl	Benny Wallendahl	
6	01.01.1891	FOLK, Bergen, 1891-1891	pF01052994015943		Christian Michelsen	1857	Bergen	Bergen: Allegaden 59	hp	g	Skipsreder					
7	07.06.1905	Dagbladet, hendelser av allmenn interesse	PFh00719050607M01001A		Christian Michelsen	15.03.1857		Oslo			Statsminister					
8	01.12.1910	FOLK, Fana, 1910-1910	pF01036693004940		Christian Michelsen	15.03.1857	Bergen	Fane: Gammelhaug	hf	e	skipsreder					

Biografi og merknader

Christian Michelsen var skipsreder og norsk statsminister i perioden 1905-1907.

[Biografi i Lokalhistoriewiki](#)

Referanser

- [Wikipedia, Michelsen, Christian](#)

Figur 1. Personsiden til Christian Michelsen som viser 5 oppføringer i folketellinger, 2 i kirkebøker og et oppslag i Dagbladet fra 1905. Som vi ser varierer navnet mellom de ulike kildene. Navn i blått er lenker til personsider for disse personene. Annen tekst i blått er web-lenker til kildene i Digitalarkivet, Dagbladet, Lokalhistoriewiki og Wikipedia.

I tillegg til alle kildene i Digitalarkivet er det også mulig å registrere dødsfall, ekteskap, jubileer og hendelser av allmenn interesse fra aviser manuelt. Det er registrert 0,5 mill. slike oppslag fra Aftenposten 1950-2000 maskinelt. Alle oppslag fra aviser har lenker til avisens og Nasjonalbibliotekets arkiv som gjør det lett å kontrollere transkriberingen.

Det åpnes også for å registrere enkeltpersoner manuelt. Det er for personer som ikke er registrert i kildene som er tilgjengelige i Digitalarkivet og avisene, men som fins i andre kilder. Det kan være personer som er utelatt/mistet fra kirkebøker og folketellinger eller personer som har levd i utlandet der etterkommere eller aner er fra Norge. Det gjør det også mulig å registrere først generasjon av norske emigranter til utlandet.

Søk i histreg er det samme som et søk i Digitalarkivet, men inkluderer også avisdataene. Det er noen flere søkemuligheter i Digitalarkivet. I histreg blir personer som er lenket sammen slått sammen i søkeresultatet og det er mulig å se partner og foreldre og sortere søket på f.eks. fornavn, etternavn og fødselsår. Se figur 2.

PFID	Forekomster	Fornavn Etternavn	Kjønn	Rolle	Fødselsår- dødsår	Fødested	Bosted	Partnere	Foreldre	Stilling og stand	Hendelsesdato	Kilde
pv00000002526148 HPF:pv00000002526148	3	Halvor Christian Heyerdahl	m	brudgom	1801-	Toten	Stordalen	Bergine Frederiksen	Far: Hieronymus Heyerdahl Mor: Fredrikke Sophie Schwabe	Candidate Theologie	1828-09-22	MINI, 1711...1715, 1820-1832
pf01053257049991 HPF:pv00000002149712	4	Halvor Tobias Heyerdahl	m		1812-1888	Ringebo	Kristiania: Frognerveien 18		Far: Niels Roth Roth Heyerdahl Mor: Elizabeth Catherine Naskou	Pensioneret Sogneprøst	1885-12-31	FOLK, Oslo, 1885-1885
pf01038002002626 HPF:pf01038002002626	2	Halvor Ellert Heyerdahl	m		1816-	Holand Prgl.	Vaaler: Bjærke søndr.		Far: Johan Cornisch Heyerdahl Mor: Christiane Sophie Abelstad	ug Contorist	1865-12-31	FOLK, Våler, 1865-1865
pv00000000338257	1	Halvor Heyerdahl Hoff	m	brudgom	1816-	Holand	Her	Oline Sofie Holst født Mossin	Far: Morten Hoff	Ungk. Bogtrykkersvend	1860-11-09	MINI, Hvaler, 1846-1863
pf01053263005328 HPF:pv00000001284673	16	Halvor Niels Roth Heyerdahl	m		1825-	Tinde præstegjeld i Øvre Tellemarken	Drammen: II	Hilda Margareta Haak Laura Bull	Far: Hans Olaf Freming Heyerdahl Mor: Marie Margrethe Heyerdahl, f. Schwabe	Stadsingeniør	1885-12-31	FOLK, Drammen, 1885-1885
pf01038027024757 HPF:pf01038027024757	2	Halvor Christian Bernhard Heyerdahl	m		1835-	Edø Prgl.	Christiania: Universitetsgaden			ug Studiosus jur	1865-12-31	FOLK, Oslo, 1865-1865
pf01053257043952 HPF:pf01053257043952	2	Halvor Emil Heyerdahl	m		1840-1917	Urskaug	Kristiania: Rosenborggaden 9		Far: Thorvald Heyerdahl Mor: Anne S. Andersdatter	Civilingeniør og Maskinagent	1885-12-31	FOLK, Oslo, 1885-1885

Figur 2. Resultat av et søk i histreg på navnet Halvor Heyerdahl. All navn i blått er lenker til andre personsider og annen tekst i blått er lenker til kilder i Digitalarkivet. Kolonnen forekomster viser antall kilder som er lenket sammen for personen mens de fleste rutene er fylt ut med data fra kilden i høyre kolonne. Søket viser fødselsår, dødsår, partner og foreldre der vi har klart å identifisere disse. Første kolonne er IDen til personen. Fødselsdatoer i parentes er estimert ut fra hendelse.

I tillegg til den manuelle lenkingen er det laget ca 2 mill. maskinelle lenker basert på likhet i persondataene på flere personer i familien. Vi håper minst å doble dette antallet. Samlet håper vi at dette medfører at vi kan følge en stor del av befolkningen i perioden 1865-1910, og foreløpig mindre andeler før og etter dette tidsrommet.

Når alle kildene er transkribert, vil de fleste nordmenn være registrert ved egen dåp, konfirmasjon, ekteskap, begravelse og folketellinger. I tillegg kommer dåp og konfirmasjon til egne barn og andre kilder som skattelister og emigrantprotokoller. Alle familierelasjonene fra kirkebøkene beholdes også i befolkningsregisteret og vises på personsiden. Programmet tolker også familierelasjonene fra dataene i folketellinger. Men her forekommer noen feil. Noen av disse kan rettes opp manuelt på histreg, mens andre feil ber vi om meldes til histreg@nr.no som samler opp og sender til Arkivverket.

Vi ønsker ikke lenking av nålevende av hensyn til personvernet. Datatilsynet tillater at man publiserer slektsopplysninger om nålevende på internett uten å spørre først, men at man må fjerne det om personen som omtales ber om det.¹ Histreg har dermed lagt seg på litt strengere regler siden det er et nasjonalt register.

Historisk befolkningsregister vil aldri bli komplett og det vil forekomme feil, men sammen kan vi arbeide for at registeret skal bli mest mulig komplett og at kvaliteten skal bli best mulig. Det gjøres ved at systemet er transparent og kildetro. Det vil si at det i størst mulig grad bygger på og refererer til publiserte kilder med internettpekere.

Både Digitalarkivet og histreg bruker unike og permanente IDer og URL/nettadresser om alle personer. Det gjør det lette å referere fra andre systemer. Vi tror dermed at histreg vil stimulere personer til å lage egne oversikter over familien og så bruke histreg til å finne personer og til dokumentasjon i primærkildene. Vi vil også oppfordre alle forfattere, museer og andre til å bruke disse IDene til å dokumentere egne tekster og gjerne lage referanser fra histreg til egne tekster. På den måten blir histreg også et register for informasjon om personer utover det som står i primærkildene.

Lokalhistorie og slektsforskning

Vi håper histreg vil øke interessen for slektsforskning og lokalhistorie, og bidra til å bedre kvaliteten på de genealogiene som enkeltpersoner utvikler selv. I egne genealogier står man friere og vil ofte gå lengre tilbake enn i histreg. Systemet er godt egnet for at enkeltpersoner eller historielag vil lenke et lokalområde. Hvis kirkebøkene er transkribert i området, gjør det lenkingen enklere og registeret mer komplett. For museer er det mulig å bruke histreg til å dokumentere utstillinger på museet og på nett. Vi som utvikler histreg, vil gjerne vil gjerne legge til rette for ulik bruk av nettstedet.

Viktigste utvidelse av systemet er at det utvides med flere kilder. Dette gjelder å transkribere flere folketellinger og kirkebøker og gjerne også inkludere andre registre som er samlet av andre. Vi håper at flest mulig vil bidra i transkriberinger og registrere flere lenker, koblinger, referanser og biografier/merknader i histreg til glede for alle brukerne.

Takk

Forfatteren takker de andre partnerne i prosjektet, spesielt prosjektleder Gunnar Thorvaldsen, RHD, Lars Nygaard, Arkivverket, Kåre Bævre, Folkehelseinstituttet og Jørgen H. Modalsli, SSB. Forfatteren takker også Forskningsrådet for bidrag til finansieringen av registeret.

¹ With, Christian. *Slektsforskning og personvern*. Slekt og Data 1, p. 11-13, 2005.